

TURINYS

P.

BENDROSIOS SĄLYGOS

1. Draudimo sutarties sąvokos	1
2. Draudimo apsaugos galiojimas	2
3. Draudėjo pareiga atskleisti informaciją	2
4. Draudimo įmoka ir mokėjimo tvarka	2
5. Draudimo sutarčių sudarymas galiniais telekomunikacijų įrenginiais	2
6. Draudimo sutarties pasibaigimas ir pakeitimas	2
7. Bendrosios išlygos	3
8. Draudėjo pareigos, įvykus galimai draudžiamajam įvykiui	3
9. Draudimo išmoka	3
10. Ginčų sprendimo tvarka	3
11. Asmens duomenų valdymas	3
12. Subrogacija ir regresinio reikalavimo teisė	3
13. Konfidencialumas	3
14. Draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perdavimo kitam draudikams tvarka	3
15. Informacijos teikimo tvarka	4
16. Kitos sąlygos	4

SPECIALIOSIOS SĄLYGOS

1. Paaiškinimai dėl taisyklėse vartojamų sąvokų	4
2. Draudimo objektas ir draudžiamieji įvykiai	5
3. Pervežėjo oro keliais civilinė atsakomybė tretiesiems asmenims (išskyrus keleivius ir krovinio savininkus)	5
4. Pervežėjo oro keliais civilinė atsakomybė keleiviams (išskyrus trečiuosius asmenis ir krovinio savininkus)	6
5. Pervežėjo oro keliais civilinė atsakomybė krovinio savininkui (už krovinį)	6
6. Nedraudžiamieji įvykiai	6
7. Draudimo suma, išskaita	7
8. Draudimo įmokos ir jų sumokėjimo tvarka	7
9. Draudimo sutarties sudarymas, jos galiojimas	7
10. Draudimo sutarties pakeitimas ir nutraukimas	8
11. Šalių teisės ir pareigos	8
12. Šalių pareigos įvykus draudžiamajam įvykiui	9
13. Žala ir draudimo išmoka	9
14. Draudimo išmokų išmokėjimo tvarka ir sąlygos	9
15. Ginčų sprendimo tvarka	10

BENDROSIOS SĄLYGOS

1. DRAUDIMO SUTARTIES SĄVOKOS

- 1.1. Draudikas – AAS "BTA Baltic Insurance Company", atstovaujama filialo Lietuvoje, toliau vadinama BTA.
- 1.2. Draudėjas – asmuo, kuris kreipėsi į BTA dėl draudimo sutarties sudarymo, arba kuriam BTA pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su BTA savo ar kitų asmenų naudai.
  - 1.2.1. Su Draudėju ir/ar Apdraustuoju susiję asmenys, taip pat privalantys vykdyti pareigas, nustatytas Draudėjui:
    - a) asmenys, kurie kartu gyvena su Draudėju arba Apdraustuoju;
    - b) asmenys, kurie yra atsakingi už draudimo objektą pagal susitarimą su Draudėju ar Apdraustuoju;
    - c) asmenys, kurie turi draudimo interesą kartu su Draudėju ar Apdraustuoju, arba kiti asmenys, nurodyti draudimo sutartyje;
    - d) asmenys, susiję su Draudėju ar Apdraustuoju darbo, paslaugų teikimo ar kitokiais teisiniais santykiais, bei turi pareigą veikti sutinkamai su saugumo reikalavimais.
  - 1.3. Apdraustasis – asmuo, kurio turtiniai interesai yra draudžiami:
    - a) turto draudimo atveju – pagal draudimo sutartį, apdrausto turto savininkas arba raštiškai sutartyje nurodytas asmuo;
    - b) civilinės atsakomybės draudimo atveju – asmuo, kurio turtiniai interesai, atsirandantys iš civilinės atsakomybės, yra draudžiami;
    - c) asmenų draudimo atveju – fizinis asmuo, nurodytas draudimo sutartyje, kurio sveikata, gyvybė ar fizinė būklė yra apdrausta draudimo sutartimi.
  - 1.4. Naudos gavėjas – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba Draudėjo, o draudimo sutartyje nustatytais atvejais ir Apdraustojo paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.
  - 1.5. Trečioji šalis – civilinės atsakomybės draudimo atveju – asmuo, patyręs nuostolių, dėl Draudėjo ar /ir Apdraustojo veiksmų ar neveikimo, ir kuris turi teisę į draudimo išmoką sutinkamai su draudimo sutarties sąlygomis.
  - 1.6. Draudimo sutarties šalys – Draudėjas ir BTA.
  - 1.7. Draudimo objektas – turtiniai interesai, susiję su asmens gyvybe, sveikata, turtu ar civiline atsakomybe.
  - 1.8. Prašymas sudaryti draudimo sutartį – BTA nustatytos formos dokumentas, kuriame Draudėjas pateikia reikalingą informaciją draudimo sutarčiai sudaryti. Prašymas gali būti nepateikiamas, jeigu draudėjas suteikia BTA informaciją, kurią BTA laiko pakankama draudimo rizikai įvertinti. Prašymo sudaryti draudimo sutartį priėmimas, neįpareigoja BTA sudaryti draudimo sutarties.
  - 1.9. Draudimo sutartis – susitarimas tarp BTA ir Draudėjo, pagal kurį Draudėjas įsipareigoja sumokėti draudimo sutartyje nustatytais terminais sutarto dydžio draudimo įmoką, vykdyti kitas draudimo sutartyje įtvirtintas pareigas, o BTA įsipareigoja mokėti draudimo išmoką asmeniui, nurodytam draudimo sutartyje, įvykus draudžiamajam įvykiui, sutinkamai su draudimo sutarties nuostatomis.
  - 1.10. Draudimo sutarties liudijimas (polisas) – dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą bei apimantis draudimo sutarties sąlygas, dėl kurių BTA ir Draudėjas susitarė.
  - 1.11. Draudimo suma – draudimo sutartyje nurodyta arba draudimo sutartyje nustatyta tvarka apskaičiuojama pinigų suma, kurios negali viršyti draudimo išmoka.
  - 1.12. Nevisiškas draudimas – atvejai, kai nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę. Tokiu atveju, įvykus draudžiamajam įvykiui, BTA išmoka išmokos dalį, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.
  - 1.13. Draudimas, viršijantis draudimo vertę – atvejai, kai draudimo suma viršija draudimo vertę draudimo sutarties sudarymo dieną. Tokiu atveju draudimo išmoka išmokama neviršijant patirtų nuostolių.

1.14. Dvigubas draudimas – atvejai, kai Draudėjas sudaro kelias draudimo sutartis dėl tų pačių draudimo rizikų keliose draudimo bendrovėse. Tokiu atveju, Draudėjas privalo raštu pranešti BTA apie sudarytą kitą draudimo sutartį bei nurodyti draudimo sumą ir kitas sutarties sąlygas. Priešingu atveju, Draudikas, išmokėjęs draudimo išmoką, įgyja teisę susigrąžinti atitinkamą draudimo išmokos dalį.

1.15. Papildomas draudimas – atvejai, kai yra apdrausta tik dalis turto vertės ar draudimo rizikos. Tokiu atveju draudėjas turi teisę sudaryti papildomą draudimo sutartį su ta pačia ar kita draudimo bendrove. Šiuo atveju draudimo suma pagal kelias draudimo sutartis negali viršyti draudimo vertės.

1.16. Išskaita – draudimo išmokos dalis, įtvirtinta draudimo sutartyje, kurios BTA neatlygina. Išskaita apibrėžiama konkrečia pinigų suma ir/arba procentine nuostolio išraiška, jeigu draudimo liudijime nėra nurodyta kitaip. Jeigu draudimo sutartyje yra įtvirtinta kelių rūšių išskaitos tai pačiai rizikai, tai visuomet taikoma viena, didesnė iš jų.

1.17. Draudimo įmoka – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią draudėjas draudimo sutarties sąlygomis privalo mokėti BTA už draudimo apsaugą.

1.18. Draudžiamasis įvykis – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus BTA privalo mokėti draudimo išmoką.

1.19. Nedraudžiamasis įvykis – atvejis, kai BTA draudimo išmokos nemoka.

1.20. Draudimo rizika – įvykio, kurio atsitikimas ateityje yra įmanomas ir kuris nepriklauso nuo Draudėjo ir/ar Apdraustojo valios, tikimybė.

1.21. Draudimo išmoka – pinigų suma, išmokama įvykus draudžiamajam įvykiui arba suteiktos paslaugos, jeigu tai numatyta draudimo sutartyje.

1.22. Rašytinis dokumentas:

a) surašytas raštu ir apimantis visus būtinus rekvizitus, įskaitant parašą, atitinkantį galiojančius Lietuvos Respublikoje teisės aktus;

b) perduotas telegrafinio, faksimilinio ryšio ar kitokiais telekomunikacijų galiniais įrenginiais, jeigu yra užtikrinta teksto apsauga ir galima identifikuoti parašą, įskaitant ir elektroninį laišką.

2. DRAUDIMO APSAUGOS GALIOJIMAS

2.1. Draudimo laikotarpis yra laiko tarpas, kai galioja draudimo apsauga.

2.2. Draudimo apsauga įsigalioja draudimo sutartyje nurodytą dieną 00:00, bet ne anksčiau nei sumokama draudimo įmoka arba pirma jos dalis, jeigu:

2.2.1. draudimo įmokos arba pirmos jos dalies mokėjimo data yra nenurodyta draudimo sutartyje;

2.2.2. draudimo laikotarpio pradžia sutampa su draudimo įmokos ar pirmos jos dalies sumokėjimo diena;

2.2.3. draudimo įmokos arba pirmos jos dalies sumokėjimo terminas yra ankstesnis nei draudimo laikotarpio pradžia.

2.3. Tais atvejais, kai draudimo apsaugos įsigaliojimas yra susiejamas su draudimo įmokos arba jos pirmos dalies sumokėjimu, draudimo apsauga įsigalioja kitą dieną 00:00 valandų po pinigų gavimo dienos, bet ne anksčiau nei nurodyta draudimo sutartyje.

2.4. Draudimo išmoka, įvykus draudžiamajam įvykiui iki draudimo apsaugos įsigaliojimo, nemokama.

2.5. Jeigu draudimo sutartyje numatyta, kad draudimo įmoka turi būti sumokėta po pirmos draudimo laikotarpio pradžios dienos, tai draudimo apsauga įsigalioja pirmą draudimo laikotarpio pradžios dieną 00:00.

2.6. Draudimo sutartis galioja iki draudimo laikotarpio, numatyto draudimo sutartyje, paskutinės dienos 24:00, jeigu draudimo sutartis dėl kitų priežasčių nesibaigia anksčiau.

3. DRAUDĖJO PAREIGA ATSKLEISTI INFORMACIJĄ

3.1. Prieš pasirašydamas draudimo sutartį, Draudėjas įsipareigoja pateikti BTA teisingą bei išsamią informaciją, kurios prašo BTA, ir kuri yra susijusi su draudimo objektu bei yra būtina, siekiant įvertinti draudimo riziką.

Jeigu draudėjas tyčia neatskleidžia informacijos, kuri yra būtina įvertinti draudimo rizikai, arba tyčia pateikia klaidingą ar neišsamią informaciją, BTA turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia. Tokiu atveju BTA draudimo įmokos negrąžina.

3.2. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu, Draudėjas privalo raštu nedelsiant pranešti apie visus pasikeitimus draudimo laikotarpio galiojimo metu, dėl kurių gali padidėti draudimo rizika. Pasikeitimai, apie kuriuos būtina pranešti, yra:

a) reikšmingi pasikeitimai, susiję su draudimo objektu;

b) būdų, kuriais naudojamas draudimo objektas, pasikeitimai.

c) kitos reikšmingos aplinkybės, dėl kurių draudimo rizika padidėja.

3.3. Jeigu informacija, pateikta BTA apie draudimo objektą ir apdraustas rizikas, pasikeičia, ir dėl to padidėja draudimo rizika, taip pat, kai BTA yra suklaidinama dėl nereikšmingo Draudėjo suklydimo, BTA turi teisę per vieną mėnesį nuo sužinojimo dienos pasiūlyti Draudėjui pakeisti draudimo sutarties sąlygas, įskaitant draudimo įmokos dydį.

Jeigu Draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų, arba neatsako BTA per 1 (vieną) mėnesį nuo pranešimo apie siūlomas naujas sąlygas išsiuntimo dienos, BTA turi teisę nutraukti draudimo sutartį suėjus šiame sakinyje nurodytam terminui be atskiro pranešimo.

Jeigu BTA įrodo, kad žinodama apie padidėjusią riziką nebūtų sudariusi draudimo sutarties, BTA per 2 (du) mėnesius nuo sužinojimo apie padidėjusią riziką, turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį.

3.4. Draudėjo pareigos atskleisti informaciją pažeidimas sukelia ir kitas teises pasekmes, įtvirtintas Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

4. DRAUDIMO ĮMOKA IR MOKĖJIMO TVARKA

4.1. Draudėjas privalo sumokėti draudimo įmoką BTA, nustatyto dydžio bei nustatytais terminais, kaip numatyta draudimo sutartyje.

4.2. Draudimo įmoka yra laikoma sumokėta:

4.2.1. jeigu draudimo įmoka mokama pavedimu – nuo pinigų sumos gavimo į BTA ar įgaliooto draudimo tarpininko banko sąskaitą;

4.2.2. jeigu draudimo įmoka mokama kitais mokėjimo būdais – nuo datos, nurodytos konkrečiame pinigų sumokėjimo faktą patvirtinančiame dokumente. Mokėjimo būdų sąrašą rasite apsilankę mūsų interneto svetainėje www.bta.lt, arba paskambinę telefonu (8 5) 2600 600;

4.3. Jeigu Draudėjas nesumoka draudimo įmokos draudimo sutartyje nustatytu laiku, Draudėjas moka BTA 0,02 % delspinigius už kiekvieną uždelstą dieną. BTA netaikys aukščiau minėtų delspinigių atvejais, kai:

a) draudimo įmoka mokama vienu mokėjimu;

b) draudimo įmoka mokama dalimis – už pirmą mokėjimą.

4.4. Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatytu laiku (išskyrus atvejį, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu, – tokiu atveju draudimo sutartis neįsigalioja ir yra anuliuojama be atskiro draudimo pranešimo praėjus 30 dienų po įmokos mokėjimo termino), BTA privalo sutartyje numatytu rašytiniu dokumentu informuoti, kad per 30 dienų nuo rašytinio dokumento išsiuntimo dienos draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo sutartis pasibaigs.

5. DRAUDIMO SUTARČIŲ SUDARYMAS GALINIAIS TELEKOMUNIKACIJŲ ĮRENGINIAIS

5.1. Draudėjas ir BTA gali sudaryti draudimo sutartį naudodami galinius telekomunikacijų įrenginius. Draudimo sutartys, sudarytomis tarp Draudėjo ir BTA paštu, internetu, elektroniniu paštu, telefonu ir kitomis informacijos apsaugos priemonėmis, bus laikomos tinkamai sudarytomis bei įpareigojančiomis.

5.2. Jeigu draudimo sutartis yra sudaryta naudojant galinius telekomunikacijų įrenginius:

a) draudimo sutartis įsigalioja kitą dieną po visos draudimo įmokos ar pirmos jos dalies, nustatytos BTA, sumokėjimo;

b) sumokėdamas draudimo įmoką, Draudėjas patvirtina, kad sutinka su visomis draudimo sutarties sąlygomis;

c) rašytinio draudimo sutarties liudijimo (poliso) nebuvimas neįtakoja draudimo sutarties galiojimo.

6. DRAUDIMO SUTARTIES PASIBAIGIMAS IR PAKĖITIMAS

6.1. Draudimo sutartis baigiasi paskutinę draudimo laikotarpio dieną 24:00, jeigu Draudėjas ir BTA nesusitarė kitaip.

6.2. Draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį bet kuriuo metu, prieš 15 dienų raštu apie tai informuodamas BTA. Tokiu atveju, draudimo sutartis bus

laikoma nutraukta dieną, nurodytą pranešime, bet ne anksčiau negu 15 (penkioliktą) dieną, po to kai buvo gautas pranešimas apie nutraukimą. Tokiu atveju:

6.2.1. jeigu draudimo išmoka nebuvo išmokėta ar pretenzijų nebuvo pareikšta per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, per 20 (dvidešimt) kalendorinių dienų po Draudėjo pranešimo gavimo, BTA grąžina Draudėjui dalį draudimo įmokos, išskaičiuodama sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (30 % nuo grąžintinos sumos).

6.2.2. jeigu buvo išmokėta ir/ar rezervuota draudimo išmoka ar buvo pareikšta pretenzijų per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, per 20 kalendorinių dienų po Draudėjo pranešimo gavimo, BTA grąžina dalį draudimo įmokos, kuri yra lygi nepanaudotos draudimo įmokos dalies už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį ir išmokėtos draudimo įmokos skirtumui, išskaičiuodama sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (30 % nuo grąžintinos sumos).

6.3. Draudimo sutarties sąlygos gali būti papildytos ar pakeistos tik rašytiniu BTA ir Draudėjo susitarimu.

6.4. Draudimo sutartis gali būti nutraukta ir kitais pagrindais, įtvirtintais LR draudimo teisės aktuose, reglamentuojančiuose draudimo sutartinius teisinius santykius.

7. BENDROSIOS IŠLYGOS

7.1. Jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, BTA nemoka draudimo išmokos dėl:

7.1.1. teroristinių veiksmų (veiksmai, pasireiškiantys jėgos ar smurto naudojimu arba grasinimais panaudoti šiuos veiksmus bet kokios trečiosios šalies, kuri veikia atskirai ar organizuotai su kokia nors organizacija ar vyriausybe, ar jų naudai, kurie atliekami dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių priežasčių ir kurios ketinimai yra pastatyti vyriausybei ar visuomenę ar jos dalį į pavojų); nuostoliai, atsiradę dėl prevencinių veiksmų prieš teroristinius veiksmus taip pat nėra atlyginami.

7.1.2. karo, invazijos, priešiško užsienio valstybės veiksmų, karinių ar joms prilyginamų operacijų, tokių kaip pilietinio karo (paskelbus ar nepaskelbus karo), riaušių, streiko, sukilimo, maišto, revoliucijos, karo padėties, marodieravimo, vandalizmo, sabotazo; streiko, lokauto, viešosios tvarkos sutrikdymų, kurie prilygtų perversmui ar riaušėm, nuosavybės konfiskavimo, nacionalizacijos, jeigu tai yra sukelta ar sankcionuota valstybės valdžios, nepriklausomai nuo to, teisėtai ar ne; kitos politinės rizikos bei visi kiti nuostoliai ar išlaidos, patirtos tiesiogiai ar netiesiogiai dėl tokių veiksmų prevencijos, taip pat nėra atlyginamos;

7.1.3. tiesioginio ar netiesioginio branduolinio sprogdimo, branduolinės energijos ar radioaktyviųjų preparatų poveikio, tiesioginio ar netiesioginio radioaktyvaus užterštumo;

7.1.4. kitų aplinkybių, kurios pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, laikomos nenugalima jėga (force majeure);

7.1.5. tyčinių Draudėjo, Apdraustąjo ar Naudos gavėjo veiksmų.

8. DRAUDĖJO PAREIGOS, ĮVYKUS GALIMAI DRAUDŽIAMAJAM ĮVYKIUI

8.1. Tam, kad Draudėjas ar Apdraustasis įgytų teisę gauti draudimo išmoką įvykus galimai draudžiamajam įvykiui, jis privalo:

8.1.1. nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas (jeigu šių taisyklių specialiuosiose sąlygose nenurodyta kitaip) informuoti BTA apie įvykusį galimai draudžiamąjį įvykį šių taisyklių specialiuosiose sąlygose nustatyta tvarka. Jeigu Draudėjas ar Apdraustasis informuoja BTA apie galimai draudžiamąjį įvykį pavėluotai, Draudėjas ar Apdraustasis privalo įrodyti, kad nebuvo įmanoma informuoti laiku;

8.1.2. nedelsiant informuoti kompetentingas tarnybas (pvz. gydymo įstaigą, priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo departamentą, policiją, avarines tarnybas ir pan.);

8.1.3. vykdyti visus BTA duotus nurodymus bei imtis visų priemonių, siekiant sumažinti žalą ir užkirsti kelią jos atsiradimui ar jos padidėjimui;

8.1.4. sudaryti BTA galimybę apžiūrėti galimai draudžiamąjį įvykio vietą, atlikti tyrimą bei apklausti liudytojus taip, kad BTA galėtų nustatyti nuostolio priežastis ir dydį;

8.1.5. pateikti visą informaciją ir dokumentus, kurių prašo BTA, įskaitant ir komercines paslaptis, jeigu jos Draudėjui ar Apdraustajam yra žinomos, tam, kad BTA galėtų nustatyti galimai draudžiamąjį įvykio priežastis ir žalos dydį;

8.1.6. esant galimybei išlaikyti įvykio vietą nepalietę, kol atvyks BTA atstovas, jeigu BTA nedavė kitų nurodymų. Šis punktas netaikomas kiek yra būtina įvykdyti šių taisyklių 8.1.3. punkto reikalavimus;

8.2. Jeigu Draudėjas ar Naudos gavėjas tyčia ar dėl didelio neatsargumo nevykdo Taisyklėse nurodytų pareigų, BTA turi teisę sumažinti draudimo išmoką arba atsisakyti ją mokėti.

9. DRAUDIMO IŠMOKA

9.1. Draudimo išmoka privalo būti išmokėta ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija, reikšminga nustatant draudžiamąjį įvykio faktą, aplinkybes, pasekmes ir draudimo išmokos dydį.

9.2. Jei įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir BTA nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudėjo prašymu BTA privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jeigu tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.

9.3. Jeigu BTA uždelsia išmokėti draudimo išmoką dėl savo kaltės, BTA moka 0,02% delspinigius nuo mokėtinos draudimo išmokos sumos už kiekvieną uždelstą dieną.

9.4. Mokant draudimo išmoką, įskaitomos visos draudimo įmokos (už einamuosius draudimo metus), kurių mokėjimo terminas suėjęs draudimo išmokos mokėjimo dienai. Esant Draudėjo sutikimui, gali būti įskaitomos įmokos, kurių mokėjimo terminas nėra suėjęs. Tais atvejais, kai dėl draudžiamąjį įvyki draudimo objektas žūsta, sunaikinamas arba prarandamas, mokant draudimo išmoką išskaičiuojamos visos pagal sutartį nesumokėtos draudimo įmokos.

10. GINČŲ SPRENDIMO TVARKA

10.1. Visi ginčai, kilę tarp draudimo sutarties šalių, sprendžiami derybų būdu. Jeigu taikūs susitarimas nepasiekiamas, visi ginčai, kylantys iš draudimo sutarties ir susiję su draudimo sutarties pažeidimu, nutraukimu ar negaliojimu, sprendžiami LR teisme sutinkamai su Lietuvos Respublikos teisės aktais, Lietuvos Respublikos teismuose pagal BTA filialo Lietuvoje buveinės adresą.

11. ASMENS DUOMENŲ VALDYMAS

11.1. Sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas ir/ar Apdraustasis išreiškia savo sutikimą, kad BTA kaip duomenų valdytojas tvarkytų Draudėjo asmens duomenis (išskyrus Ypatingus asmens duomenis) sutinkamai su Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatomis, kiek tai yra reikalinga rizikos įvertinimui, mokumui bei įsiskolinimui valdyti, taip pat tiesioginės rinkodaros ir statistikos tikslais. Draudėjas ir/ar Apdraustasis sutinka, kad BTA teiktų skolininkų duomenis, taip pat ir asmens kodą, duomenų valdytojams, tvarkantiems jungtines skolininkų duomenų rinkmenas. Be to, Draudėjas sutinka, kad BTA gautų informaciją iš duomenų valdytojų, tvarkančių asmens duomenis, jeigu tokia informacija BTA yra reikalinga, įgyvendinat aukščiau šiame straipsnyje nurodytus tikslus bei nepažeidžiant Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų. BTA privalo tvarkyti asmens duomenis teisėtai, sąžiningai bei tiksliai, ir imtis priemonių, užtikrinančių duomenų saugumą. Už Asmens duomenų apsaugos teisinės apsaugos įstatymo pažeidimus BTA atsako sutinkamai su LR teisės aktais.

12. SUBROGACIJA IR REGRESINIO REIKALAVIMO TEISĖ

12.1. Draudikui, išmokėjusiam draudimo išmoką, pereina teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens (subrogacija arba regresinio reikalavimo teisė). Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo perduoti visą BTA prašomą informaciją, kad Draudikas galėtų tinkamai įgyvendinti jam perėjusį reikalavimo teisę.

13. KONFIDENCIALUMAS

13.1. Šalys įsipareigoja neatskleisti konfidencialios informacijos, gautos draudimo sutartinių ar ikisutartinių teisinių santykių pagrindu, tretiesiems asmenims, taip pat nenaudoti šios informacijos tokiu būdu, kuris pažeistų kitos draudimo sutarties šalies interesus. BTA turi teisę pateikti visą reikalingą informaciją nepriklausomiems ekspertams bei perdraudikams, gautą draudimo sutartinių ar ikisutartinių santykių pagrindu, taip pat saugoti ją BTA duomenų bazėse. Ši pareiga netaikoma, kuomet šalys, sutinkamai su LR teisės aktų reikalavimais, privalo pateikti informaciją kompetentingoms valstybės institucijoms.

14. DRAUDIKO TEISIŲ IR PAREIGŲ PAGAL DRAUDIMO SUTARTĮ PERLEIDIMO KITAM DRAUDIKAUS TVARKA

14.1. BTA turi teisę perduoti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems Draudikams teisės aktų nustatyta tvarka.

14.2 Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal draudimo sutartis perleidimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį joje nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo. Tokiu atveju Draudėjui grąžinamos jo sumokėtos draudimo įmokos už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką.

15. INFORMACIJOS TEIKIMO TVARKA

15.1. Bet koks pranešimas, kurį Draudėjas ar BTA privalo perduoti vienas kitam, turi būti atliktas šiose taisyklėse nurodytais terminais vienu iš žemiau nurodytų būdų:

15.1.1. įteikiant Draudėjui, draudimo polise ar kituose rašytiniuose dokumentuose nurodytais adresais ar šalių pranešimuose apie buveinių adresų pasikeitimas;

15.1.2. išsiunčiant registruotąjį pašto korespondencijos siuntą;

15.1.3. elektroniniu paštu, kai šalys yra numačiusios šį pranešimo būdą sutartyje, arba konkludentiniais veiksmais išreiškia sutikimą keisti informaciją šiuo būdu;

15.1.4. faksu.

16. KITOS SĄLYGOS

16.1. Jeigu Draudėjas pasirašydamas draudimo sutartį nenurodė kitaip, Draudėjas išreiškia sutikimą, kad BTA siųstų jam draudimo pasiūlymus:

a) pratęsti jau sudarytas draudimo sutartis;

b) sudaryti kitas draudimo sutartis, nepriklausomai nuo draudimo rūšies.

16.2. Sutartiniam draudimo teisiniams santykiams taikomi LR Teisės aktai.

16.3. Draudimo sutartis sudaroma šių bendrųjų sąlygų ir specialiųjų sąlygų pagrindu. Jeigu specialiosios ir/ar individualios draudimo sąlygos, nurodytos sutartyje (draudimo liudijime) ir šiose bendrosiose sąlygose skiriasi, pirmenybė teikiama specialiosioms ir/ar individualioms draudimo sąlygoms.

16.4. Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas bei kiti asmenys, kurie draudimo sutarties pagrindu įgyja teisių, turi laikytis šiose Taisyklėse įtvirtintų pareigų.

16.5. Šios Taisyklės įsigalioja nuo patvirtinimo BTA valdyboje dienos, jeigu BTA valdyba nėra nurodžiusi kitos Taisyklių įsigaliojimo dienos.

16.6. Esant prieštaravimams ar neatitikimams tarp kalbų, lietuviškas tekstas turi pirmenybę.

16.7. Šios taisyklės skelbiamos BTA interneto tinklalapyje adresu <http://www.bta.lt>.

Vartotojų ginčus su draudiku pagal kompetenciją nagrinėja Lietuvos banko Priežiūros tarnyba, Žirmūnų g. 151, LT-09128 Vilnius, interneto svetainė: www.lb.lt

SPECIALIOSIOS SĄLYGOS

1. PAAIŠKINIMAI DĖL TAISYKLĖSE VARTOJAMŲ SĄVOKŲ

Draudimo sutartis	Skraidymo aparatų savininkų (valdytojų) ir pervežėjų oru civilinės atsakomybės draudimo sutartis, sudaryta tarp BTA ir Draudėjo šių taisyklių pagrindu. Sutarties sudarymo faktą patvirtina draudimo liudijimas (polisas). Šalių susitarimai, priedai, pakeitimai yra neatskiriamos skraidymo aparatų savininkų (valdytojų) ir pervežėjų oru civilinės atsakomybės draudimo sutarties dalys.
Draudėjas	Lietuvos arba užsienio šalių juridiniai ir fiziniai asmenys, kurie yra skraidymo aparatų savininkai ir/ar naudotojai ar operatoriai, sudarantys sutartis su BTA, siekiant apginti jų turtinius interesus, susijusius su Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatoma Draudėjo pareiga atlyginti žalą, kilusių ryšium su skraidymo aparatų eksploatacija, kuri yra padaroma asmenų sveikatai ir/arba turtui.
Skraidymo aparatas	Skraidymo aparatais yra laikomi keleiviniai ir transportiniai lėktuvai, sraigtasparniai, malūnsparniai, specialios paskirties skraidymo aparatai, o taip pat sklandytuvai, deltaplanai, dirižabliai bei oro balionai. Šiose Taisyklėse visų rūšių orlaiviai yra vadinami skraidymo aparatais (toliau vadinama – SA).
Pervežėjų oro keliais civilinė atsakomybė	Pervežėjų oro keliais civiline atsakomybe yra laikoma SA savininko, naudotojo ar operatoriaus pareiga, vadovaujantis pretenzija arba teismo sprendimu, atlyginti žalą, kilusių ryšium su SA eksploatacija, kuri yra padaroma fiziniams ar juridiniams asmenims ir/arba jų turtui.
Avarija	Įvykis, kurio metu buvo sugadintas ar sunaikintas apdraustas SA.
Incidentas	Tai bet koks įvykis arba vieno įvykio sukelta įvykių serija.
Blokas, agregatas	Tai SA dalis arba detalių sistema (įskaitant posistemes), kurioms yra nustatytas kapitalinis naudojimo ar tarpremontinis tarnavimo terminas – tiek pavieniui, tiek ir visumai. SA variklis yra laikomas vienu bloku arba agregatu, net jeigu jo detalės ir nuimamos remontui ar pakeitimui.
Kapitalinis naudojimo ar tarpremontinis tarnavimo terminas	Tai naudojimo arba išdirbio terminas ir/ar kalendorinis terminas, kuris yra apibrėžtas eksploatacijos dokumentuose su nurodymu, kada reikalingas atitinkamo bloko/agregato remontas arba pakeitimas.
Kapitalinio remonto ar remonto vertė	Tai darbų ir medžiagų vertė, kurios turi būti arba bus panaudotos, vykdant remontą ar pakeitimą (jei tai būtina), baigiantis kapitalinio tarnavimo terminui arba vykdant neplaninį apgadinti bloko/agregato remontą.
Avarinis SA remontas	Tai neplaninis remontas, kuris pravedamas siekiant atstatyti SA agregato arba SA sudėtinių dalių funkcionavimą po išorinio poveikio (įvykio, normatyvinėje-techninėje dokumentacijoje nepriskiriamo prie normalių eksploatacijos sąlygų) sukeltų apgadinių.
Privatūs skrydžiai savo malonumui	Tai skrydžiai privačiais ir pasilinksminimo tikslais – bet ne SA panaudojimas bet kokiais verslo arba profesionaliais tikslais, o taip pat už mokestį arba pagal nuomą.
Verslo skrydžiai	Reiškia tokio pat pobūdžio panaudojimą kaip nurodyta Privatūs skrydžiai savo malonumui, o taip pat SA panaudojimą bet kokiais verslo arba profesionaliais tikslais, tačiau ne SA panaudojimą už mokestį arba pagal nuomą.
Komerciniai skrydžiai	Reiškia tokio pat pobūdžio panaudojimą kaip nurodyta Privatūs skrydžiai savo malonumui ir Verslo skrydžiai, o taip pat SA naudojimą keleiviu, jų bagažo bei krovinių pervežimui už užmokestį arba pagal nuomos sutartį.
Nuoma	Reiškia Draudėjo įvykdomą SA perdavimą naudotis pagal nuomos, lizingo arba charterinę sutartį bet kokiems asmenims arba organizacijoms, jiems vykdant Privačius skrydžius savo malonumui ir Verslo skrydžius, kai SA valdymo Draudėjo nebet kontroliuoja. Išnuomojimas bet kokiais kitais tikslais pagal šias Taisykles nėra apdraudžiamas, jeigu dėl to nėra atskirai sutarta su Draudiku, polise apiforminant tai kaip SA panaudojimą specializuotai nuomai.
Standartinis SA panaudojimas	Kuomet SA naudojamas privatiems skrydžiams savo malonumui, verslo skrydžiams, komerciniams skrydžiai bei nuomai.
Specialus SA panaudojimas	Kuomet SA naudojamas apmokymo tikslais, akrobatiniai, medžioklės, patruliavimo, gaisrų gesinimo, planuojamam bet kokių krovinių išmetimui, apipurškimui ar ko nors paleidimui, bet kokio pobūdžio eksperimentiniai skrydžiai, dalyvavimas varžybose, gelbėjimo skrydžiai, krovinių pergabenimas pakabinus juos išorėje, naktiniai oro balionų skrydžiai ir užplanuoti jų skrydžiai per jūrą, bet koks kitoks SA panaudojimas, sukeliantis neįprastą riziką. Kai pagal sutartį numatomas ir toks dengimas, tai apie tai smulkiai nurodoma polise kaip Specialus panaudojimas.

Skrydis	Reiškia laikotarpį nuo to momento, kai SA pradeda įsibėgėjęmą skrydžiui arba bando pakilti, apima tą laiką, kol jis ore, ir baigiasi tada, kai SA pilnai užbaigia riedėjimą po nusileidimo. Oro balionui skrydžio laikas skaičiuojamas nuo to momento, kai uždegamas pirmasis degiklis balionui pripūsti, iki tada, kol jam jau nusileidus bus pašalintas šiltas oras ir jis bus įpakuotas pergabenimui ir saugojimui, kaip nurodoma jo techninėje dokumentacijoje.
Riedėjimas	Reiškia tokia būseną, kai SA juda, stumiamas jo variklių, bet neskrenda. Laikiniai SA sustojus, dar nereiškia, kad jo riedėjimas baigtas.
Prisišvartavimas	Pritaikyto leistis ir kilti į vandenį SA atžvilgiu tai reiškia jo buvimą vandens paviršiuje, bet ne kylant ir ne judant vandeniui tuo tikslu, ir apima rizikas, kai SA nuleidžiamas į vandenį ir pakeliamas į krantą.
Žemė	Reiškia momentą, kai SA neskrenda, nerieda ir nėra prisišvartavęs vandens paviršiuje.
Sutrikimas	Tai įvykis, reiškiantis objekto darbo/veikimo sutrikimą.
Įvykis	Tai atsitikimas eksploatuojant SA arba pasikartojantis tokių sąlygų susidarymas, kurios sukelia žalą (SA, žmogui, juridiniam asmeniui) arba normalų SA valdymą daro neįmanomu.
Angaras	Reiškia atitinkančią aviacinius reikalavimus patalpą, skirtą saugoti ir aptarnauti lėktuvus, malūnsparnius ir kitų rūšių SA. Angaro tinkamumą naudoti pagal paskirtį paliudija atitinkami aviacijos reikalus tvarkantys valstybės organai.

2. DRAUDIMO OBJKTAS IR DRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

Draudimo objektas

- 2.1. Draudžiamasis įvykis – tai atvejis, kai tretieji asmenys pateikia Draudėjui pretenzijas dėl žalos atlyginimo, kuri buvo padaryta jiems/ar jų turtui eksploatuojant draudimo sutartyje nurodytą skraidymo aparatą.
- 2.2. Didžiausią Draudiko draudimo sumą apibrėžia Draudėjo pasirinktos apsaugos rūšys ir privalomi Draudėjui reikalavimai atitinkamame skrydžių rajone.
- 2.3. Draudimo sutartyje nurodyta draudimo suma yra didžiausia kompensuotina suma per visą draudimo sutarties galiojimo laikotarpį pagal visus tuo metu įvykusius draudžiamuosius įvykius.
- 2.4. Draudikas yra atsakingas pagal visus draudžiamuosius įvykius, kurie įvyko draudimo sutarties galiojimo metu, išskyrus išimtis, kurios yra numatytos šiose taisyklėse ir galiojančiuose Lietuvos Respublikos įstatymuose. Jeigu pagal draudimo sutartį numatoma drausti du ar daugiau SA, tai šių Taisyklių nuostatai kiekvienam SA taikomi atskirai.
- 2.5. Pagal standartines draudimo sąlygas yra numatoma, kad Draudikas bus atsakingas už įvykius, susijusius su SA skrydžiais, kurie yra vykdomi leistais maršrutais, pervežant keleivius, krovinius, bagažą ir paštą pagal SA paskirtį (išskyrus žemiau p. 2.6 nurodytus skrydžius), įskaitant, kai SA pergabenamas į remonto dirbtuvę arba perskraidinamas į bazinį aerodromą po apgadinimo – su sąlyga, jog Draudėjas laikėsi lėktuvo eksploatacijos skrydžių metu taisyklių ir buvo gavęs Draudiko sutikimą.
- 2.6. Pagal papildomas sąlygas yra numatyta Draudiko atsakomybė už įvykius, kuriuos SA gali patirti, atliekant juo skrydžius pagal specialias programas, o būtent: atliekant bandymų skrydžius, siekiant rekordų, demonstruojant aviacinę techniką, apmokant pilotus, patruliuojant, kovojant su gaisrais, išbarstant kokias nors medžiagas ar skysčius, pergabenant išorėje pakabinamus krovinius, vykdant pramoninius arba gelbėjimo darbus, nutupiant nepažįstamose aikštelėse, vykdant naktinius skrydžius arba planinius perskridimus virš jūros (oro balionams), o taip pat atliekant kitus padidintos rizikos skrydžius bei transportuojant SA bet kokiomis pervežimo priemonėmis, išskyrus buksyravimą aerodromo ribose. Papildoma draudimo apsauga suteikiama už papildomą premiją, sumokamą vadovaujantis prašymu dėl draudimo pateiktų rizikų nurodytu sąrašu, padarant polise atitinkamą atžymą.
- 2.7. Pagal specialias draudimo sąlygas (papildant pagrindines sąlygas) yra numatoma, kad draudiminė apsauga galios ir kilus karui, pagrobimo atveju bei kilus kitiems aviaciniams pavojams, o taip pat dengs radiacijos ir radioaktyvaus užteršimo riziką arba kitokias rizikas, kurios pagal šias Taisykles, sudarant draudimą pagal pagrindines arba specialias (papildomas) sąlygas, yra priskirtos prie išimčių.
- Specialios (papildomos) SA draudimo sąlygos yra įjungiamos į poliso pagrindines sąlygas ir taikomos, vadovaujantis tokių specialių arba papildomų Draudiko sąlygų keliamais reikalavimais.
- 2.8. Draudimo objektai:
  - 2.8.1. pervežėjo oro keliais ar SA savininko/naudotojo/operatoriaus civilinė atsakomybė tretiesiems asmenims (išskyrus keleivius ir krovinių savininkus);
  - 2.8.2. pervežėjo oro keliais ar SA savininko/naudotojo/operatoriaus civilinė atsakomybė keleiviams;
  - 2.8.3. pervežėjo oro keliais ar SA savininko/naudotojo/operatoriaus civilinė atsakomybė krovinių savininkams (už krovinį);
  - 2.8.4. pervežėjo oro keliais ar SA savininko/naudotojo/operatoriaus civilinė atsakomybė pagal bet kurią iš p. 2.8.1-2.8.3 kombinaciją.
- 2.9. Draudikas yra atsakingas pagal visus įvykius, kurie įvyksta draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu, išskyrus atvejus, kurie yra numatyti šiose Taisyklėse ir galiojančiuose įstatymuose; be to, draudimo sutartimi gali būti numatytas civilinės atsakomybės draudimas ir eksploatuojant daugiau kaip vieną SA. Pastaruoju atveju šių Taisyklių nuostatai taikomi kiekvienam SA atskirai.
- 2.10. Standartinės rizikos apima žalą, kai pagal SA paskirtį yra vykdomi keleivių ir krovinių pergabenimo skrydžiai leistais maršrutais, išskyrus atvejus, kurie yra nurodyti 2.6 punkte.

3. PERVEŽĖJO ORO KELIAIS CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ TRETIESIEMS ASMENIMS (IŠSKYRUS KELEIVIUS IR KROVINIO SAVININKUS)

- 3.1. Draudikas įsipareigoja kompensuoti Draudėjui jo išlaidas, patirtas suteikiant kompensaciją tretiesiems asmenims (išskyrus keleivius ir krovinių savininkus) už žalą, padarytą jų sveikatai (kūno sužalojimas, mirtinas ar kitoks sužeidimas) bei turtui, kurią Draudėjas privalėjo išmokėti pagal pretenzijas arba teismo sprendimą, jeigu tokią žalą sukėlė SA arba bet koks asmuo ar daiktas, iškritęs iš SA.
- 3.2. Draudikas nėra atsakingas pagal pretenzijas, kurios būna pateikiamos prieš Draudėją ryšium su žala sveikatai (kūno sužalojimas, mirtinas ar kitoks sužeidimas) bei turtui, jei ji yra padaroma:
  - 3.2.1. bet kuriam iš Draudėjo darbuotojų arba jo verslo partnerių, jiems vykdant savo darbo pareigas;
  - 3.2.2. bet kuriam lėktuvo įgulos, aptarnaujančio arba techninio personalo nariui, jiems vykdant savo pareigas, susijusias su SA eksploatacija;
  - 3.2.3. bet kokiam keleiviui, jam būnant SA arba įsėdant į jį ar išlipant, išskyrus p.2.8.2 numatytais atvejais;
  - 3.2.4. bet kokiam turtui, kuris Draudėjui priklauso, yra jam patikėtas arba jo kontroliuojamas.
- 3.3. Draudikas neatlygina žalos pagal pretenzijas, kurios pateikiamos Draudėjui, jeigu jos tiesiogiai ar netiesiogiai susijusios su:
  - 3.3.1. triukšmu (tiek juntamu žmogaus ausimi, tiek ir ne), vibracija, garso smūgiu arba kitokiu gamtos reiškiniu;
  - 3.3.2. bet kokiu aplinkos užteršimu;
  - 3.3.3. elektros arba elektromagnetiniais trukdžiais;

3.3.4. nuosavybės teisių pažeidimu, išskyrus atvejus, kai tokie ieškiniai prieš Draudėją yra susiję su žala, patirta ryšium su SA katastrofa (sprogimu, lėktuvo nukritimu, susidūrimu) arba užfiksuota avarinė situacija skrydžio metu, kuri ir tapo nenormalios SA eksploatacijos priežastimi.

4. PERVEŽĖJO ORO KELIAIS CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ KELEIVIAMS (IŠSKYRUS TREČIUOSIUS ASMENIS IR KROVINIO SAVININKUS)

4.1. Draudikas įsipareigoja kompensuoti Draudėjui išlaidas, kurias pastarasis patiria atlygindamas keleiviams už žalą, kurią Draudėjas privalėjo atlyginti pagal pretenzijas arba draudimo sutartį (taip pat ir tada, jei Draudėjas sumokėjo papildomą draudimo įmoką) tuo atveju, jei:

4.1.1. keleiviai, būdami SA arba įsėdami į jį ar išlipdami, patiria kūno sužalojimus arba (įskaitant ir mirtinus) susižeidžia;

4.1.2. dėl SA patirtos avarijos keleiviai praranda lėktuve buvusius daiktus arba jie yra apgadinami.

4.2. Draudikas nėra atsakingas (taikoma tikrai draudžiant pervežėjo oro keliais civilinę atsakomybę keleiviams) pagal ieškinius, kurie būna pateikiami prieš Draudėją ryšium su žala sveikatai (kūno sužalojimas, mirtinas ar kitoks sužeidimas) bei turtui, jei ji yra padaroma:

4.2.1. bet kuriam iš Draudėjo darbuotojų arba jo verslo partnerių, jiems vykdant savo darbo pareigas tuo metu, kai jie dirba Draudėjui pagal darbo ar bet kokią kitokią sutartį;

4.2.2. bet kuriam lėktuvo įgulos, aptarnaujančio arba techninio personalo nariui, jiems vykdant savo pareigas, susijusias su SA eksploatacija.

4.3. Privalomos sąlygos, kad Draudikas būtų laikomas atsakingu pagal šį skyrių (Pervežėjo oro keliais civilinė atsakomybė keleiviams):

4.3.1. prieš keleiviams įsėdant, Draudėjas privalo imtis visų būtinų priemonių, kad p. 4.1.1 ir 4.1.2 numatytos Draudiko atsakomybės būtų išvengta arba kad ji būtų sumažinta ir neviršytų įstatymų nustatytos pervežėjo oro keliais atsakomybės keleiviams;

4.3.2. jeigu priemonės, kurių imamasi pagal p. 4.3.1, numato, jog keleiviui išduodamas bilietas ir bagažo kvitas, tai šitie dokumentai turi būti tinkama tvarka apiforminti ir išduoti keleiviui, dar prieš jam įsėdant į SA;

4.3.3. jeigu Draudėjas neturėjo galimybės įvykdyti p. 4.3.1 ir 4.3.2 nurodomų reikalavimų, tai Draudiko atsakomybė, jei tokia kiltų, neviršytų įstatymų numatytos Draudėjo atsakomybės, kuri vis tiek būtų kilusi nepriklausomai nuo to, ar Draudėjas įvykdė aukščiau išvardintas sąlygas.

4.4. Draudikas nėra atsakingas pagal ieškinius, kurie būna pateikiami prieš Draudėją kiek tai yra susiję su žala sveikatai (kūno sužalojimas, mirtinas ar kitoks sužeidimas) bei turtui, jei ji yra padaroma:

4.4.1. bet kuriam konkrečiam Draudėjo SA įgulos (arba bet kurio kito ekipažo) nariui, jei draudžiamasis įvykis įvyko jiems valdant arba aptarnaujant draudimo sutartyje nurodytą SA;

4.4.2. bet kuriam iš Draudėjo darbuotojų arba jo verslo partnerių, jiems vykdant savo darbo pareigas tuo metu, kai jie dirba Draudėjui pagal darbo ar bet kokią kitokią sutartį.

5. PERVEŽĖJO ORO KELIAIS CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ KROVINIO SAVININKUI (UŽ KROVINĮ)

5.1. Draudikas įsipareigoja kompensuoti Draudėjo išlaidas, kurias pastarasis patiria atlygindamas krovinio savininkui už žalą, kurią Draudėjas privalėjo atlyginti pagal įstatymus arba sutartį (Draudėjui sumokėjus papildomą draudimo įmoką) tuo atveju, jei:

5.1.1. žala padaroma turtui (kroviniui), už kurį Draudėjas yra atsakingas pagal jo pergabenimo oro keliais sutartį, arba

5.1.2. jei tokios sutarties nėra, tai turtui (kroviniui) jo buvimo SA, pakrovimo bei iškrovimo iš SA metu, jei tokio turto atžvilgiu buvo deklaruota speciali, nustatyta limitą viršijanti jo vertė.

5.2. Nurodyta kompensacija yra išmokama, atsižvelgiant į draudimo sumą ir draudimo sutartyje numatytą franšizę.

5.3. Privalomos sąlygos, kad Draudikas taptų atsakingas pagal šį skyrių (Pervežėjo oro keliais civilinė atsakomybė krovinio savininkui (už krovinį)):

5.3.1. prieš pakraunant krovinį, Draudėjas privalo imtis visų būtinų priemonių, kad p. 5.1.1 ir 5.1.2 numatytos Draudiko atsakomybės būtų išvengta arba kad ji būtų sumažinta ir neviršytų įstatymų nustatytos pervežėjo oro keliais atsakomybės už krovinį;

5.3.2. jeigu priemonės, kurių imamasi pagal p. 5.3.1, numato, jog krovinio savininkui yra išduodamas važtaraštis arba kitas dokumentas, tai šitie dokumentai turi būti tinkama tvarka apiforminti ir išduoti krovinio savininkui, dar prieš pakraunant krovinį į SA;

5.3.3. jeigu Draudėjas neturėjo galimybės įvykdyti p. 5.3.1 nurodomų reikalavimų, tai Draudiko atsakomybė, jei tokia kiltų, neviršytų įstatymų numatytos Draudėjo atsakomybės, kuri vis tiek būtų kilusi nepriklausomai nuo to, ar Draudėjas įvykdė aukščiau išvardintas sąlygas.

5.4. Išimtyms, taikomos tikrai draudžiant pervežėjo oro keliais civilinę atsakomybę krovinio savininkams.

Draudikas nėra atsakingas pagal ieškinius, kurie būna pateikiami Draudėjui kiek tai yra susiję su žala turtui, jei:

5.4.1. žala padaroma turtui, kuris priklauso bet kuriam iš keleivių;

5.4.2. ji kilo dėl temperatūros, drėgmės poveikio arba ypatingų ir natūralių krovinio savybių, kurios galėjo sukelti jo žuvimą ar apgadinimą (išdžiuvimą, išmirkimą, supuvimą, savaiminį užsidegimą ir t.t.);

5.4.3. žala pasireiškė krovinio trūkumu, esant nepažeistam jo išoriniam įpakavimui;

5.4.4. žalą padarė kirminai, graužikai, vabzdžiai ir kt.;

5.4.5. žala kilo pristatant krovinį į pakrovimo vietą arba jau iškrovus iš SA;

5.4.6. žala atsirado kritus pergabenamo krovinio kainai.

6. NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

6.1. Draudimo išmoka nemokama tais atvejais, jeigu draudžiamasis įvykis įvyko tada, kai SA:

6.1.1. naudojamas įstatymų uždraustais tikslais arba tokiais tikslais, kurie skiriasi nuo nurodytųjų draudimo sutartyje;

6.1.2. yra už draudimo sutartyje nurodytų geografinių ribų, jeigu toks buvimas nebuvo susijęs su avarine situacija arba priverstinio (force majeure) pobūdžio aplinkybėmis;

6.1.3. pilotuoja arba jį vairuoja būnant ant žemės neįgaliotas ir/arba neturintis tam teisės asmuo;

6.1.4. pergabenamas bet kokios rūšies transporto priemone, išskyrus buksyravimą aerodromo ribose;

6.1.5. kyla arba leidžiasi į aerodromą (aikštėlę), kurio parametrai neatitinka tokio tipo SA keliams reikalavimams, jeigu tai nėra susiję su avarine situacija arba priverstinio (force majeure) pobūdžio aplinkybėmis;

6.1.6. buvo perkrautas ir/arba bendras keleivių skaičius viršijo maksimalų tame SA leistiną keleivių skaičių, arba kai buvo pažeistos limitinės pakrovimo ribos ar SA subalansavimo (centravimo) taisyklės;

6.1.7. išleidžiamas į skrydį techniškai netvarkingos būklės, išskyrus atvejus, kai atlikti tokį skrydį leidžia Skrydžių vykdymo taisyklės ir tai yra suderinta su Draudiku;

6.1.8. vykdo bandomuosius skrydžius po kapitalinio arba avarinio remonto.

6.2. Standartinis ir papildomas dengimas nenumato, kad bus dengiamos rizikos, kurios yra priskirtos prie išimčių:

- 6.2.1. pagal rizikas, kurias sukelia radiacijos poveikis ir radioaktyvus užteršimas;
- 6.2.2. pagal rizikas, kurias sukelia karas, pagrobimas ir kiti aviaciniai pavojai.
- Pastaba: Esant p. 6.2 nurodytoms rizikoms, pervežėjo oro keliais civilinė atsakomybė gali būti apdrausta pagal specialias sąlygas, sumokėjus papildomą premiją.
- 6.3. Draudimo sutartis negalioja Draudėjo prisiimtoms atsakomybės ar jo reiškiamų teisių atžvilgiu, jei tokia atsakomybė buvo prisiimta pagal bet kokį kitą susitarimą, o ne keleivio bilietą, bagažo kvitą, krovinio važtaraštį, išduotus pagal šių Taisyklių nurodytas sąlygas – išskyrus atvejus, kai tokia atsakomybė galėjo tekti Draudėjui ir nesant minėto pobūdžio susitarimo.
- 6.4. Draudžiamuoju įvykiu nebus laikoma:
- 6.4.1. kai Draudėjas daro tyčinius veiksmus, kuriais siekiama sukelti draudžiamąjį įvykį;
- 6.4.2. kai Draudėjas padaro nusikaltimą, kuris turi tiesioginį priežastinį ryšį su draudžiamuoju įvykiu;
- 6.4.3. kai pažeidžiami Skrydžių eksploatacijos instrukcijos arba kitų privalomų vadovautis dokumentų reikalavimai, keliami skraidymo ir techniniam personalui, jeigu toks pažeidimas tapo draudžiamojo įvykio kilimo priežastimi;
- 6.4.4. orlaivio ir/ar keleivių paieškos bei gelbėjimo išlaidos.
- 6.5. Draudėjas privalo imtis visų įmanomų priemonių, kad žala, už kurią gali būti mokama draudimo išmoka pagal šias taisykles būtų kuo mažesnė arba jos būtų visiškai išvengta. Draudėjui sąmoningai nesiėmus atitinkamų protingų priemonių žalai sumažinti ar jos išvengti, Draudikas yra atleidžiamas nuo pareigos atlyginti žalą.
- 6.6. Jeigu bus išaiškintos aplinkybės, dėl kurių pagal įstatymą arba šias Taisykles Draudėjas praranda teisę į draudimo išmoką, tai jis privalo sugrąžinti Draudikui gautą draudimo išmokos sumą.

7. DRAUDIMO SUMA, IŠSKAITA

- 7.1. Draudimo sutartimi gali būti nustatyta:
- 7.1.1. Bendra draudimo suma, t.y. kai visų galimų draudimo išmokų suma pagal visus draudžiamuosius įvykius per visą draudimo sutarties galiojimo laikotarpį negali viršyti tos sumos;
- 7.1.2. Draudimo suma pagal kiekvieną draudžiamąjį įvykį arba jo sukeltą įvykių seriją.
- 7.2. Draudimo sumos nustatomos konkrečioje draudimo sutartyje. Draudimo išmokos pagal vieną draudžiamąjį įvykį arba jo sukeltą įvykių seriją negali viršyti toje draudimo sutartyje nustatytą draudimo sumą vienam įvykiui.
- 7.3. Draudimo sutartyje nustatytą draudimo sumų ribose Draudikas atlygins visas išlaidas, kurias jo pritarimu padarys Draudėjas, siekdamas išsilaisvinti nuo jam keliamų reikalavimų arba juos sumažinti.
- 7.4. Draudimo sutartyje nustatytą draudimo sumų ribose Draudikas taip pat kompensuoja Draudėjui:
- 7.4.1. visas pagrįstas išlaidas, siekiant sumažinti draudžiamojo įvykio sukeltą žalą.
- 7.5. Būtiną išlaidą, Draudėjo turėtą mažinant žalą ar vykdant Draudiko nurodymus, atlygina Draudikas, neatsižvelgdamas į tai, kad atitinkamos priemonės nedavė teigiamo rezultato. Tokios išlaidos atlyginamos proporcingai draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui, neatsižvelgiant į tai, kad išlaidos kartu su žalos dydžiu viršija draudimo sumą.
- 7.6. Draudimo sutartimi gali būti numatyta, kad bus nustatomi atskiri atsakomybės limitai už:
- 7.6.1. žalą sveikatai (kūno sužalojimas, mirtinas ar kitoks sužeidimas), kurią draudimo periodo metu pagal vieną ir/ar keletą nelaimingų įvykių patiria atskiras vienas arba keletas arba visi kartu įvykyje buvę žmonės;
- 7.6.2. turtinę žalą, kurią draudimo periodo metu pagal vieną ir/ar keletą nelaimingų įvykių patiria atskiras vienas arba keletas arba visi kartu įvykyje buvę žmonės.
- 7.7. Besąlyginės išskaitos dydis pagal draudimo sutartį, dengiančią pervežėjo oru civilinę atsakomybę už krovinį ir keleivių bagažą nustatomi draudimo sutartyje kiekvieno SA atžvilgiu, atsižvelgiant į tai, jog, jeigu Draudikas išmoka išmokas pagal keletą draudimo periodo laikotarpiu įvykusių draudžiamųjų įvykių, tai išskaita išskaičiuojama pagal kiekvieną iš jų.
- 7.8. Išskaitos dydį keleivių arba kitų SA esančių asmenų bagažo atžvilgiu Draudikas nustato, remdamasis susiklosčiusia tarptautine praktika ir nurodo ją draudimo polise (liudijime).
- Išskaita – tai neatlyginama žalos dalis.

8. DRAUDIMO ĮMOKOS IR JŲ SUMOKĖJIMO TVARKA

- 8.1. Draudimo įmoka (premija) yra nustatoma draudimo sutartimi ir reiškia piniginę sumą, kurią Draudėjas sumoka Draudikui už pastarojo prisiimamus įsipareigojimus pagal tą draudimo sutartį.
- 8.2. Draudimo įmokos (premijos) dydis yra apibrėžiamas draudimo sutartyje, atsižvelgiant į Draudėjo pasirinktas draudimo sąlygas, draudimo sutarties galiojimo trukmę, rizikos laipsnį, papildomai dengiamas rizikas, draudimo sumą.
- 8.3. Draudimo įmokos sumokėjimo tvarka yra nustatoma draudimo sutartyje šalių susitarimu.
- 8.4. Draudimo įmoką Draudėjas privalo pilnai ar dalinai sumokėti iki draudimo sutarties įsigaliojimo datos, o antroji ir tolimesnės draudimo įmokos (jei taip numatyta draudimo sutartyje) sumokamos pagal polise nurodytą grafiką.
- 8.5. Jeigu draudimo sutartimi yra numatyta, jog draudimo įmoka apskaičiuojama ir apmokama pagal įvykdytus pergabenus, tai Draudikas apskaičiuoja draudimo įmoką, remdamasis Draudėjo pateiktais faktiniais duomenimis ir planuojamomis apibrėžtam laikotarpiui (mėnesiui, ketvirčiui) apimtimis.

9. DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS, JOS GALIOJIMAS

- 9.1. Draudimo sutartis sudaroma, remiantis Draudiko nustatytos formos raštišku Draudėjo pareiškimu, kuriame turi būti nurodyti šie pagrindiniai duomenys:
- 9.1.1. Draudėjo pavadinimas ir juridinis adresas;
- 9.1.2. išvardinti orlaiviai, nurodant jų borto (registracinius) ir gamyklinius numerius, pagaminimo datas;
- 9.1.3. skrydžių pobūdis ir kiekvieno orlaivio geografiniai eksploatacijos rajonai;
- 9.1.4. papildomi duomenys, turintys esminės reikšmės nustatant rizikos laipsnį (pagal tipinę pareiškimo formą).
- 9.2. Draudimo sutartis yra sudaroma bet kuriam šalių suderintam terminui. Ji yra paliudijama išduodant draudimo polisą, kurį pasirašo Draudikas ar jo įgaliotas atstovas, užtvirtinta antspaudu ir įteikiama (išduoda) Draudėjui. Pareiškimas dėl draudimo sudarymo bei šios Taisyklės sudaro draudimo sutarties dokumentų komplektą.
- 9.3. Draudimo sutartis įsigalioja nuo polise nurodytos datos 00. 00 val. Draudėjo buveinės vietos laiku. Jeigu draudimo sutartimi nenumatoma kitaip, ji neįsigalioja anksčiau nei Draudėjas sumoka pirmąją įmoką, o jos sumokėjimo data laikoma ta diena, kai nustatyta pinigine suma patenka į Draudiko sąskaitą banke. Draudiko atsakomybė baigiasi nuo polise nurodytos datos 24.00 val. Draudėjo buveinės vietos laiku.
- 9.4. Sutarties pakeitimai ir papildymai jos galiojimo metu gali būti padaromi tiktaš šalims sutikus. Jie yra apiforminami raštu dvišaliais susitarimais. Įvykus esminiems rizikos pobūdžio bei aplinkybių pasikeitimams dėl kurių padidėja ar gali padidėti draudiminė rizika, Draudėjas privalo nedelsiant informuoti apie tai Draudiką, o pastarasis turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo įmoką. Jei Draudėjas nori atidėti draudimo įmokų mokėjimą, tai jis privalo nedelsiant informuoti apie tai Draudiką, o pastarasis ryšium su tuo turi teisę padidinti draudimo įmokų sumą.

10. DRAUDIMO SUTARTIES PAKEITIMAS IR NUTRAUKIMAS

- 10.1. Draudimo sutarties galiojimas pasibaigia tais atvejais, kai:
- 10.1.1. baigiasi sutarties galiojimo terminas arba Draudikas pilna apimtimi įvykdo priimtus Draudėjo atžvilgiu įsipareigojimus;
- 10.1.2. likviduojamas Draudėjas–juridinis asmuo arba Draudėjas–fizinis asmuo miršta – išskyrus atvejus, numatytus Draudiko valstybės įstatymuose arba šiose Taisyklėse;
- 10.1.3. likviduojamas Draudikas (vadovaujantis jo valstybės įstatymais), jeigu jo draudimo portfelis nebuvo perduotas kitam Draudikui;
- 10.1.4. yra kiti Lietuvos Respublikos Civiliniame Kodekse numatyti sandorių negaliojimo pagrindai.
- 10.2. Laikinei sustabdžius arba ilgam laikui nutraukus draudimo apsaugos galiojimą pagal bet kurią aviacijos rizikų rūšį – nepriklausomai nuo tai sukėlusių priežasčių, Draudėjas privalo informuoti apie tokį faktą atitinkamus valstybinius priežiūros organus, vadovaujantis Draudėjo valstybės oro laivynui galiojančių įstatymų nuostatais.
- 10.3. Draudėjui nutraukus draudimo sutartį anksčiau termino, Draudikui priklauso proporcinga draudimo įmokos dalis už laikotarpį, kurio metu jis dengė arba privalėjo dengti apdraustą riziką. Draudikas sugrąžina draudimo premijas už neišnaudotą draudimo laikotarpį, išskaičiavęs sutarties sudarymo išlaidas – 30% nuo pilnos draudimo premijos sumos bei išmokėtas sumas.
- 10.3.1. Jeigu Draudėjo toks reikalavimas yra pareikštas dėl to, kad Draudikas pažeidė draudimo sąlygas, tai pastarasis sugrąžina sumokėtas draudimo įmokas už nepanaudotą laikotarpį;
- 10.4. Jeigu Draudiko reikalavimas nutraukti draudimo sutartį yra pareikštas dėl to, kad Draudėjas pažeidė esmines draudimo sąlygas, tai Draudikas negrąžina sumokėtų draudimo įmokų už nepanaudotą laikotarpį.

11. ŠALIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

- 11.1. Prieš sudarant draudimo sutartį, Draudėjas privalo suteikti Draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudžiamojo įvykio atsitikimo tikimybei ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikai), jeigu tos aplinkybės nėra ir neturi būti žinomos Draudikui.
- 11.2. Esminėmis aplinkybėmis, apie kurias Draudėjas privalo informuoti Draudiką, pripažįstamos aplinkybės, nurodytos raštiškame prašyme sudaryti draudimo sutartį, taip pat aplinkybės, apie kurias Draudikas papildomai raštu prašė Draudėjo suteikti informaciją.
- 11.3. Jeigu Draudėjas prašyme sudaryti draudimo sutartį nepateikė Draudiko nustatytos informacijos ar informacijos, kurią Draudikas papildomai raštu prašė pranešti, ar pateikė šią informaciją nepilnai, o Draudikas, neatsižvelgdamas į tai, sudarė draudimo sutartį, tai Draudikas netenka teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį ar pripažinti ją negaliojančia remdamasis tuo, kad Draudėjas jam nepateikė informacijos.
- 11.4. Jeigu po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad Draudėjas suteikė Draudikui žinomai melagingą informaciją apie aplinkybes, numatytas 11.1. punkte, tai Draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurias Draudėjas nuslėpė, išnyko iki draudžiamojo įvykio ar neturėjo įtakos draudžiamajam įvykiui.
- 11.5. Jeigu po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad Draudėjas dėl neatsargumo nepateikė 11.1. punkte nustatytos informacijos, tai Draudikas privalo ne vėliau kaip per du mėnesius nuo šių aplinkybių sužinojimo pasiūlyti Draudėjui pakeisti draudimo sutartį. Jeigu Draudėjas atsisako tai padaryti ir per vieną mėnesį neatsako į pateiktą pasiūlymą, Draudikas turi teisę nutraukti draudimo sutartį.
- 11.6. Jeigu Draudėjas dėl neatsargumo nepateikė 11.1. punkte nustatytos informacijos, tai įvykus draudžiamajam įvykiui Draudikas privalo išmokėti draudimo išmokos, kuri būtų išmokama Draudėjui įvykčius 11.1. punkte numatytą pareigą, dalį, proporcingą sutartos draudimo įmokos ir draudimo įmokos, kuri būtų nustatyta Draudėjui, jeigu jis būtų įvykdęs šio straipsnio 11.1. punkte numatytą pareigą, santykiu.
- 11.7. Sudarant draudimo sutartį ir jos galiojimo metu Draudikas (jo įgaliotas atstovas) privalo suteikti Draudėjui šią informaciją: Draudiko pavadinimą, Draudiko įmonės rūšį, adresą, iš draudimo sutarties kylančių ar su ja susijusių ginčų sprendimo tvarką, Draudiko elgesį, kai Draudėjas pažeidžia draudimo sutarties sąlygas, galimus draudimo rizikos padidėjimo atvejus, draudimo sutarties nutraukimo sąlygas ir būdus, draudimo sutarčiai taikomą teisę, jei draudimo sutarties šalys gali laisvai pasirinkti taikomą teisę, teisę, kurią pasirinkti siūlo Draudikas, LR Civilinio kodekso 6.993 straipsnio 8 dalyje nurodytą informaciją, nedraudžiamuosius įvykius ir kitus atvejus, kada Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti arba sumažinti draudimo išmoką.
- 11.8. Šiose Taisyklėse ir jos prieduose nurodytų sąlygų bei terminų laikymasis yra esminė ir būtina sąlyga, kad Draudikas išmokėtų Taisyklėse numatomas draudimo išmokas.
- 11.9. Draudėjas privalo elgtis ir veikti taip, kad išvengtų arba bent sumažintų bet kokią žalą.
- 11.10. Draudėjas privalo vykdyti visus bet kokios kompetentingos institucijos pateikiamus reikalavimus, užtikrinant SA navigacijos ir eksploatacijos ore saugumą, o taip pat garantuoti, kad:
- 11.10.1. SA būtų parengtas skrydžiui prieš kiekvieno reiso pradžią ir nebūtų viršytas maksimalus leistinas svoris;
- 11.10.2. visi borto žurnalai ir kiti specialiųjų normatyvų nustatyti įrašai apie SA būtų vedami reguliariai ir laiku, o pareikalavus būtų pateikti Draudikui arba jo atstovams;
- 11.11. Draudiko darbuotojai ir agentai irgi turi laikytis tokios pat tvarkos bei reikalavimų.
- 11.12. Jeigu pasikeičia draudimo sutartyje numatytos sąlygos ar draudimo rizika, Draudėjas privalo nedelsdamas (ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas) apie tai pranešti Draudikui. Draudimo rizikos pasikeitimu laikoma duomenų, nurodytų prašyme ar draudimo liudijime, SA naudojimo pasikeitimas. Draudikas, kuriam buvo pranešta apie draudimo rizikos padidėjimą, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo įmoką. Jei Draudėjas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės įmokos, Draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms. Jeigu Draudėjas per šiose Taisyklėse nustatytą terminą nepraneša apie rizikos padidėjimą bei kitus esminius draudimo sutartyje numatytus aplinkybių pasikeitimus, tai Draudikas turi teisę reikalauti nutraukti sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautas draudimo įmokos (premijos). Tačiau Draudikas neturi teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jeigu išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą.
- 11.13. Šalių teisės ir pareigos pagal draudimo sutartį reguliuoja atitinkamos draudimo sutarties (poliso) sąlygos, šios Taisyklės ir Lietuvos Respublikos įstatymai.
- 11.14. Savo teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį Draudėjas negali perduoti tretiesiems asmenims nei pilnai nei dalinai, išskyrus atvejus, kai tam būna gaunamas raštiškas Draudiko sutikimas.
- 11.15. Draudikas neturi teisės atskleisti duomenų apie Draudėją ir jo turtinę padėtį, išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymuose numatytais atvejais.
- 11.16. Draudėjas privalo:
- 11.16.1. sudarydamas draudimo sutartį, pranešti Draudikui apie visas jam žinomas aplinkybes, kurios turi esminės reikšmės įvertinant draudimo riziką;

- 11.16.2. pranešti Draudikui apie kitas siūlomo drausti objekto atžvilgiu sudarytas arba sudaromas draudimo sutartis;
- 11.16.3. laiku pranešti Draudikui apie visus esminius draudimo sutartyje nurodytų rizikų pasikeitimus;
- 11.16.4. imtis visų priemonių, kad sutarties galiojimo laikotarpiu būtų išvengta apdraustam turtui padaroma žala arba kad ji būtų sumažinta;
- 11.16.5. sudaryti Draudikui būtinas sąlygas imtis priemonių, susijusių su draudimo sutarties sudarymu bei vykdymu per visą sutarties galiojimo laikotarpį;
- 11.16.6. laiku mokėti draudimo įmokas.
- 11.17. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudikas turi teisę:
- 11.17.1. patikrinti Draudėjo praneštą informaciją bei tai, kaip jis laikosi draudimo sutarties reikalavimų; jeiti į SA ir kitas darbo patalpas, ir patikrinti, ar reguliariai pildomas borto žurnalas ir ar daromi kiti su SA susiję ir specialių normatyvų reikalaujami įrašai; nusiųsti užklausimus į specialius organus;
- 11.17.2. draudimo sutarčiai įsigaliojus, dalyvauti tiriant apdraustų objektų (arba juose) patirtas aviacines avarijas bei incidentus, tikrinti kaip Draudėjas laikosi normatyvinės–techninės dokumentacijos nuorodų dėl eksploatacijos.
- 11.18. Draudikas LR teisės aktų nustatyta tvarka, turi teisę perleisti savo teises ir pareigas kitam Draudikui. Jei Draudėjas nesutinka su draudimo sutarties perleidimu, draudimo sutartis nutraukiama ir Draudėjui grąžinama draudimo įmoka už nepanaudotą draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.

12. ŠALIŲ PAREIGOS ĮVYKUS DRAUDŽIAMAJAM ĮVYKIUI

- 12.1. Įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudėjas privalo:
- 12.1.1. nedelsiant imtis priemonių, siekiant sumažinti susijusius su tuo įvykiu nuostolius, kadangi tai gali sukelti papildomas pretenzijas dėl nuostolių atlyginimo;
- 12.1.2. nedelsiant po to, kai tai tampa žinoma, per vieną dieną telefonu, elektroniniu paštu pranešti Draudikui apie įvykį, kuris gali duoti pagrindą pretenzijoms dėl nuostolių kompensacijos bei per tris dienas atsiųsti ar pristatyti Draudikui raštišką pranešimą ir išdėstyti visas jam žinomas įvykio aplinkybes;
- 12.1.3. pranešti visą tolimesnę informaciją apie draudžiamąjį įvykį ir suteikti Draudikui reikalingą pagalbą;
- 12.1.4. gavus užklausimą, pranešti Draudikui susijusius su draudžiamuoju įvykiu duomenis, įskaitant ir tokius, kurie sudaro komercinę paslaptį;
- 12.1.5. nesimti jokių veiksmų, kurie būtų nukreipti prieš Draudiko interesus, o taip pat: nepriimti jokių įsipareigojimų, nepripažinti savo atsakomybės, nepriimti jokių pasiūlymų, nevykdyti mokėjimų ir, negavus raštiško Draudiko sutikimo, nežadėti kokių nors susijusių su tuo draudžiamuoju įvykiu apmokėjimų, išskyrus veiksmus, reikalingus organizuojant gelbėjimo darbus, o taip pat užtikrinant priemonių, kurios išvardintos šio paragrafo 12.1.1 punkte, pravedimą;
- 12.1.6. užtikrinti Draudiko atstovo dalyvavimą tiriant įvykio aplinkybes, o taip pat suteikti Draudikui visą susijusių su tuo draudžiamuoju įvykiu informaciją.
- 12.2. Draudėjas privalo bet koku atveju, nepriklausomai nuo sprendimo dėl draudimo išmokos išmokėjimo, nuolat informuoti Draudiką apie bet kokio aviacinio įvykio ar rimto incidento su apdraustu SA tyrimo eigą, o pabaigus tyrimą pateikti Draudikui patvirtintos išvados (akto) kopiją.
- 12.3. Draudėjas privalo suteikti Draudikui (pastarajam pareikalavus) įgaliojimus, atitinkamai sureguliuojant pretenzijas ikiteismine arba teismo tvarka.

13. ŽALA IR DRAUDIMO IŠMOKA

- 13.1. Žalos, už kurią pagal šias draudimo taisykles gali būti mokama draudimo išmoka, dydis nustatomas vadovaujantis Draudikui pateikta pretenzija, kompetentingų institucijų pateiktais dokumentais, ekspertų išvadomis, Draudėjo ir Draudiko susitarimu arba teismo sprendimu.

14. DRAUDIMO IŠMOKŲ IŠMOKĖJIMO TVARKA IR SĄLYGOS

- 14.1. Draudimo išmokos išmokėjimą Draudikas vykdo, remdamasis gauta raštiška pretenzija ir/ar teismo sprendimu, ir pagal Draudiko sudarytą draudimo aktą (išvadą). Draudikas neapmoka tokių Draudėjo mokėjimų, kuriuos pastarasis atliko negavęs prieš tai raštiško Draudiko sutikimo.
- 14.2. Draudimo aktą surašo Draudikas arba jo įgaliotas asmuo. Esant reikalui, Draudikas turi teisę savarankiškai aiškintis draudžiamąjį įvykio priežastis bei aplinkybes.
- 14.3. Kartu su pretenzija dėl išmokos išmokėjimo Draudikui turi būti pateikti (originalūs arba patvirtintos kopijos):
- 14.3.1. dokumentus, susijusius su draudžiamąjį įvykio priežastimis, jo aplinkybes, nuostolių dydį ir kita (tokiais gali būti valstybinės arba žinybinės komisijos išvada, žalos sumų pagrindimas ir kt.);
- 14.3.2. raštiškas trečiųjų asmenų ar jų teisių perėmėjų pretenzijas, jei jos yra pateiktos, Draudėjui kartu su dokumentais, patvirtinančiais draudimo sutartimi numatyto draudžiamąjį įvykio faktą;
- 14.4. Draudimo išmoka fiziniam asmeniui privalo būti išmokėta ne vėliau kaip per 7 dienas, o juridiniam asmeniui – ne vėliau kaip per 15 dienų nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija bei visi reikalingi dokumentai, kurie yra reikšmingi nustatant draudžiamąjį įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį. Jei draudimo sutartyje nustatyta, jog mokamos periodinės draudimo išmokos, šios dalies pirmojo sakinio nuostata taikoma pirmajai periodinei draudimo išmokai. Mokant draudimo išmoką, išskaičiuojamos nesumokėtos draudimo įmokos.
- 14.5. Tuo atveju, jeigu Draudėjas tą patį SA apdraudėpaskelimos draudimo įmonėse (dvigubas draudimas), tai Draudikas išmoka tokio dydžio draudimo išmoką, kuri neviršija jam priklausančios padengti dalies, apskaičiuojamos pagal santykį tarp draudimo sumos, nustatytos su juo sudaryta draudimo sutartimi, ir bendros draudimo sumos pagal visas to Draudėjo sudarytas draudimo sutartis sutartyje nurodyto objekto atžvilgiu.
- 14.6. Keletas žalių, kurios patiriamos dėl vienos ir tos pačios priežasties, laikomos vienu draudžiamuoju įvykiu.
- 14.7. Jeigu draudimo sutartimi buvo nustatyta draudimo suma vienam įvykiui, tai Draudikui išmokėjus draudimo išmoką, kurios dydis buvo mažesnis nei nustatyta draudimo suma vienam įvykiui, draudimo sutarties galiojimas prasitęsia iki jo pabaigos datos su tokiu draudimo atsakomybės limitu, kuris susidarė atėmus išmokėtą sumą, arba sutartis performinama pagal naujas sąlygas.
- 14.8. Tais atvejais, kai patirtą žalą kompensuoja kiti asmenys, Draudikas apmoka tiksliai skirtumą tarp priklausančios pagal sutartį apmokėti sumos ir tos sumos, kuri buvo gauta iš kitų asmenų. Apie tokias sumas Draudėjas privalo pranešti Draudikui.
- Draudikas, kiek tai neprieštarauja galiojantiems teisės aktams, yra atsakingas pagal draudimo sutartį tik tada, jeigu Draudėjas laikėsi šių Taisyklių, tačiau netyčiniai atskirų jų nuostatų pažeidimai, kuriuos Draudėjas iš karto pašalina vos aptikęs, neatleidžia Draudiko nuo pareigos išmokėti draudimo išmoką.
- 14.9. Jei įvykis yra draudžiamasis, o Draudėjas ir Draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudėjo pagėdavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.

14.10. Draudikas privalo įrodyti aplinkybes, atleidžiančias jį nuo draudimo išmokos išmokėjimo ar suteikiančias teisę sumažinti draudimo išmoką.

14.11. Draudikas, atsisakydamas mokėti arba sumažindamas draudimo išmoką dėl to, jog Draudėjas pažeidė draudimo sutarties sąlygas, privalo įvertinti Draudėjo kaltę, draudimo sutarties sąlygų pažeidimo sunkumą, jo priešastinį ryšį su draudžiamuoju įvykiu, žalos, atsiradusios dėl pažeidimo, dydį.

15. GINČŲ SPRENDIMO TVARKA

15.1. Ginčai, kylantys tarp Draudiko ir Draudėjo yra sprendžiami derybų keliu, o nepavykus susitarti yra nagrinėjami Lietuvos Respublikos teisme.

15.2. Visais kitais atvejais, nereguliuotais šiose Taisyklėse, yra taikomos tarptautinės aviacinės išlygos, normos, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų normos.